

శాసనాలు.. నాటి పాలనకు తారాణాలు

శాతవాహనుల తదనంతరం 9వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో రాష్ట్రకూటుల సేనానులుగా తమ రాజకీయ జీవితాన్ని మొదలు పెట్టిన రాజకీయులు చిన్నాభిషేకం తెలుగు జాతిని ఏకంచేసి దాదాపు 3 శతాబ్దాలపాటు పాలించారు. తెలంగాణ చరిత్రలోనేగాక యావత్ భారత చరిత్రలోనే రాజకీయులు గణనియమైన పాత్రను పోషించారు. ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా తెలంగాణను పాలించిన ఘనత రాజకీయులకు మాత్రమే దక్కుతుంది. పరమత సహనం పాటించి మాతృక పాలనను అందించిన రాజకీయుల కాలంలో సాహిత్య, సంగీత, నృత్య, కళాదుర్లభ కళలు విలసిల్లి తెలంగాణ ఖ్యాతి నలుదిక్కులా ప్రసరించింది.

గ్రూప్స్ ప్రత్యేకం
తెలంగాణ చరిత్ర

- రాజకీయుల చరిత్ర తెలుసుకోవడానికి ప్రధాన ఆధారాలు 1) శాసన ఆధారాలు, 2) సాహిత్య ఆధారాలు
- రాజకీయుల కాలంలో జారీ చేసిన శాసనాలు ఎక్కువ భాగం సంస్కృతంలోనూ, తక్కువ భాగం తెలుగులోనూ ఉన్నాయి.

ముఖ్య శాసనాలు

- 1) మాగల్లు శాసనం
- 2) అనుమకొండ శాసనం
- 3) బయ్యారం చెరువు శాసనం
- 4) కాజీపేట శాసనం
- 5) కాజీపేట దుర్గ శాసనం
- 6) శనిగిరం శాసనం
- 7) మోటుపల్లి అభయ శాసనం
- 8) జన్మగడవుని దుర్గ శాసనం
- 9) మల్కాపూరు శాసనం
- 10) చంద్రపట్ట శాసనం
- 11) బీదర్కోట శాసనం
- 12) తేరా శాసనం
- 13) నలకలవీడు శాసనం
- 14) విలాస తామ్ర శాసనం
- 15) కలువచేరు శాసనం

మాగల్లు శాసనం

- రాజకీయులకు సంబంధించి అత్యంత ప్రాచీన ఆధారం
- శ్రీ.శ. 956కు చెందినది
- జారీ చేసినది - దానాపురపుడు
- తొలి రాజకీయులు రాష్ట్రకూటులకు సామంతులు
- రాష్ట్ర కూట 3వ కృష్ణుడి సేనాని అయిన కాకర్ల గుండ్యనను తూర్పు దిక్కున ఉన్న దానాపురపుడికి సామంతులుగా మై 2వ అమ్మరాజును తొలగించి వేంగీని అక్రమించడానికి సాయపడ్డాడు.
- దానాపురపుడు తనకు సాయం చేసిన కాకర్ల గుండ్యనను సత్కరించి అతని కోరిక మేరకు దొమ్మన శర్మ అనే బ్రాహ్మణుడికి మాగల్లు గ్రామాన్ని దానం చేసి మాగల్లు శాసనాన్ని వ్రాయించాడు.

మొదటిసారిగా రాజకీయుల గురించి ప్రస్తావించిన శాసనం

- ఈ శాసనం నలుగురు రాజకీయ వంశ సభ్యులను గురించి ప్రస్తావించింది. వారిలో చివరి వ్యక్తి కాకర్ల గుండ్యన.

శనిగిరం శాసనం

- సామంతులుగా రాజకీయుల చివరి శాసనం. శ్రీ.శ. 1149 కాలం నాటిది
- జారీ చేసినది రెండో ప్రోలరాజు
- 2వ ప్రోలరాజు కుమారుడు రుద్రదేవుడు కాకతి సామ్రాజ్య నిజ వ్యవస్థాపకుడు

అనుమకొండ శాసనం

- ఈ శాసనాన్ని జారీచేసినది - రుద్రదేవుడు
- దీన్ని శ్రీ.శ. 1163లో రుద్రదేవుడు వ్రాయించాడు.
- రుద్రదేవుడి విజయాలను, రుద్రదేవుడి సైనిక విజయాలను తెలుపుతుంది.

ఈ శాసనం రాజకీయులు స్వతంత్రులైనట్లు తెలియజేస్తుంది.

- బయ్యారం చెరువు శాసనం
- రాజకీయులకు సంబంధించి 2వ ముఖ్య ఆధారం.
- గణపతి దేవుడి చెల్లెల్ల మైలాపం జారీ చేసినది.
- శ్రీ.శ. 1250 కాలానికి చెందినది.
- రాజకీయుల వంశ వృక్షం గురించి తెలుపుతుంది.

ఈ శాసనం పేర్కొన్న వంశ వృక్షంలో ఆయనైన వెన్నుభూపతి వంశస్థులే రాజకీయులయ్యారని పేర్కొన్నది.

- ఈ శాసనం రాజకీయులను శూద్ర వంశానికి చెందిన దుర్జయులుగా పేర్కొన్నది.

కాజీపేట శాసనం

- జారీ చేసినది మొదటి బేతరాజు
- రాజకీయుల తొలి చరిత్రను తెలుపుతుంది.
- ఈ శాసనం ప్రకారం రాజకీయ రాజుల్లో ప్రథముడు మొదటి బేతరాజు.
- ఈ శాసనం మొదటి బేతరాజు విజయాలను తెలుపుతుంది.

కాజీపేట దుర్గ శాసనం

- జారీచేసినది దుర్గరాజు
- మొదటి ప్రోలరాజు విజయాలను తెలుపుతుంది.

మోటుపల్లి అభయ శాసనం

- జారీచేసినది గణపతి దేవుడు.
- రాజకీయుల కాలం నాటి వర్తక వ్యాపారాల గురించి తెలుపుతుంది.
- ఈ శాసనం మోటుపల్లి వర్తక వ్యాపారాలను గురించి తెలుపుతుంది.
- రుద్రమదేవి పాలనా కాలంలో చూర్మోపాలో మోటుపల్లిని దర్శించాడు.

జన్మగడవుని దుర్గ శాసనం

- ఈ శాసనాన్ని రుద్రమదేవి సేనాని కాయస్థ జన్మగడవుడు వ్రాయించాడు.
- ఈ శాసనం రుద్రమదేవి పట్టాభిషేకాన్ని తెలియజేస్తుంది.

మల్కాపూరు శాసనం

- జారీచేసినది - రుద్రమదేవి
- గోశక్తి మరాఠీకి చెందిన శైవ గురువుల గురించి వివరాలను అందిస్తుంది.

రాజగుర్రపు విశ్వేశ్వర శంభు నిర్మించిన శుద్ధ శైవమతాన్ని గురించిన వివరాలను పేర్కొన్నది

- మొదటిసారిగా ప్రస్తావించినది.
- దేవాలయ నిర్మాణము గురించి తెలుపుతుంది.

చంద్రపట్ట శాసనం

- జారీచేసినది రుద్రమదేవి బంబు పుష్కలముమ్మడి
- రాజీ రుద్రమదేవి హత్య విషయాలను తెలియజేస్తుంది. రుద్రమదేవి అంబదేవుని తిరుగుబాటును అణచివేసే ప్రయత్నంలో ప్రాణాలు కోల్పోయింది, ఆమెకు పుణ్యం కలగాలి స్థానం సోమనాథుని గుడికి పుష్కలముమ్మడి భూదానం చేసినట్లు తెలుపుతుంది.

త్రిపురాంతక శాసనం

- ఈ శాసనాన్ని అంబదేవుడు 1291లో జారీ

చేశారు. అంబదేవుడి విజయాలను వివరిస్తుంది.

బీదర్ కోట శాసనం

- జారీ చేసినది రేచర్ల ప్రసాదిత్యుడు
- రుద్రమదేవి సింహాసనం అధిష్టించడానికి సహకరించిన ఆమె సేనానియే రేచర్ల ప్రసాదిత్యుడు.
- ఈ శాసనం రాజీ రుద్రమదేవిని రాయగజేశ్వరి అని పేర్కొన్నది.

తేరా శాసనం

- జారీ చేసినది ప్రతాపరుద్రుడు. ఈ శాసనం రాయగజేశ్వరి ముద్ర ఉన్న నాణెలను ప్రతాపరుద్రుడు ముద్రించినట్లు తెలుపుతుంది.

నలకలవీడు శాసనం

- ప్రతాపరుద్రుడు 1317లో జారీచేశాడు
- పాండ్యుల మీద తన విజయాల గుర్తుగా శ్రీధర గణాధి దేవస్వామికి సలకలవీడు గ్రామాన్ని జన్మగడవుడు వ్రాయించాడు.
- ఈ శాసనంలో అనేక రకాల పన్నులను గురించి పేర్కొన్నారు.

మట్టివాడ శాసనం

- జారీ చేసినది గణపతిదేవుడు
- ఈ శాసనం భిన్న వాణిజ్య వస్తువులపై విధించే వివరాలను అందిస్తుంది.

విలాస తామ్ర శాసనం

- జారీ చేసినది - ప్రోలయ నాయకుడు
- రాజకీయుల కాలంనాటి మహమ్మదీయ దండయాత్రలను వర్ణిస్తుంది.
- రాజకీయుల పతనాలను తెలుపుతుంది.
- రాజకీయంలో చివరి వాడైన ప్రతాపరుద్రుడు సర్దూ నదిలో దూకి అక్కడక్కడ చేసుకున్నట్లు తెలుపుతుంది.

కలువచేరు శాసనం

- 1429లో దీన్ని అనితల్లి జారీ చేసింది.
- వరంగల్ పట్టణాన్ని 8 సార్లు దండయాత్ర చేశారని తెలుపుతుంది.
- ఈ శాసనం రాజకీయులు ముస్లింల చేతిలో పరాజయం పొంది అంతరించారని పేర్కొంది.
- ఈ శాసనం ప్రోలయ వేమారెడ్డిని పంజాబంకీ ద్యువుడు అని పేర్కొంది.

సాహిత్య ఆధారాలు

- 1) ప్రతాపరుద్ర యశోభూషణం
- 2) క్రీడాధిరామం
- 3) పండితారాధ్య చరిత్ర
- 4) సీతాసారం
- 5) శివయోగసారం
- 6) నీతి శాస్త్ర ముక్తావళి
- 7) నృత్యరత్నావళి
- 8) ప్రతాపచరిత్ర
- 9) సిద్ధేశ్వర చరిత్ర
- 10) నీతి శాస్త్ర వీర చరిత్ర
- 11) వెలుగోటి వారి వంశావళి
- 12) ఘటాచార్య-ఉన్-కరూయిని
- 13) ఘటాచార్య-ఉన్-సలాబీన్

ప్రతాపరుద్ర యశోభూషణం

- విద్యానాథుడు సంస్కృత భాషలో రాసిన అంకార శాస్త్ర గ్రంథం.
- దీనికి మరోపేరు ప్రతాప రుద్రీయం
- విద్యానాథుడు ప్రతాపరుద్రుడి ఆస్థాన కవి.
- శ్రీశైలం, కాశీశ్వరం, ద్రాక్షారామాల్లోని శివలింగాల వల్ల ఆంధ్రదేశానికి త్రిలింగదేశమని పేరు వచ్చిందని విద్యానాథుడు తన ప్రతాపరుద్రీయం అనే గ్రంథంలో వర్ణించాడు.
- ఈ గ్రంథం ద్వారా రాజకీయుల రాజ విప్లవాన్ని, వారి జాతి, రుద్రమదేవితో గణపతిదేవుడు, ప్రతాపరుద్రుల సంబంధం తెలుస్తుంది.
- రాజకీయుల కేంద్ర ప్రభుత్వ స్వభావం, సైనిక వ్యవస్థ గురించి వివరాలను పేర్కొంది.
- గణపతి దేవుడి తర్వాత రాజీగ సింహాసనాన్ని అధిష్టించిన రుద్రమదేవి రుద్రదేవ మహారాజు అనే పురుషుడు ధరించడాన్ని తెలియజేస్తుంది.
- రాజకీ అనే దేవతను పూజించడం వల్ల వీరు రాజకీయై నట్లు ఈ గ్రంథం పేర్కొన్నది.

క్రీడాధిరామం

- దీన్ని వినుకొండ వల్లభారాయుడు రచించాడు.
- సంస్కృతంలోని త్రిపురాంతకుని ప్రేమపాథి రామం ఆధారంగా రచించారు.
- ఇది ఒక వీధి నాటకం.
- వరంగల్ పట్టణాన్ని, ప్రజల జీవన విధానాన్ని తెలుపుతుంది.
- రాజకీయుల కాలంనాటి సగర జీవితం, సామాజిక, ఆర్థిక, మత పరిస్థితులను వివరిస్తుంది.
- ఆస్థాన ప్రజా అని 18 కుల సంఘాలను పేర్కొన్నది.

పల్లవ శాస్త్రావళి

- జాయపసేనాని రచించిన నృత్యశాస్త్ర లక్షణ గ్రంథం.
- ఇది రాజకీయుల కాలంనాటి భిన్న నృత్య, నాట్య శైలి గురించి తెలుపుతుంది.
- ఈ గ్రంథం ద్వారానే రాజకీయుల కాలంలో ప్రసిద్ధి చెందిన పేరిణి నృత్యం గురించి తెలుస్తుంది

సీతి శాస్త్ర ముక్తావళి

- బద్దిన సీతిశాస్త్రంపై రచించిన తెలుగు గ్రంథం.
- ఈ గ్రంథం రాజనీతిని, రాజధర్మ సూత్రాపాన్ని వివరిస్తుంది.

సృష్ట్య రత్నావళి

- జాయపసేనాని రచించిన నృత్యశాస్త్ర లక్షణ గ్రంథం.
- ఇది రాజకీయుల కాలంనాటి భిన్న నృత్య, నాట్య శైలి గురించి తెలుపుతుంది.
- ఈ గ్రంథం ద్వారానే రాజకీయుల కాలంలో ప్రసిద్ధి చెందిన పేరిణి నృత్యం గురించి తెలుస్తుంది

సీతి శాస్త్ర ముక్తావళి

- బద్దిన సీతిశాస్త్రంపై రచించిన తెలుగు గ్రంథం.
- ఈ గ్రంథం రాజనీతిని, రాజధర్మ సూత్రాపాన్ని వివరిస్తుంది.

- రాజకీయుల కాలంలో మాచలదేవి చిత్రలేఖ నందరి ప్రసిద్ధి చెందిన స్త్రీ అని, ఆమె చిత్రశాలను నిర్మించినట్లు తెలుపుతుంది.

పండితారాధ్య చరిత్ర

- పాల్కురికి సోమనాథుడు తెలుగు భాషలో రాసిన ప్రసిద్ధ గ్రంథం ఇది.
- శైవ గురువు అయిన పండితారాధ్యుడి జీవిత చరిత్ర.

శివయోగసారం

- దీన్ని కొలను గణపతి దేవుడు రచించాడు.
- గణపతి దేవుడి కాలం నుంచి రాజకీయుల కొలువులో ఉన్న ఇందలూరి నాయకుల చరిత్ర.

సీతాసారం

- రుద్రదేవుడు రాజనీతిపై రాసిన సంస్కృత గ్రంథం.
- రాజకీయుల కాలంనాటి రాజనీతి సుకాల, విదేశీ వర్తకల పట్ల ఉదారత, వాణిజ్యంలో మౌలిక అంశాలతోపాటు ఆనాటి ఆర్థిక పరిస్థితులను ఈ గ్రంథం తెలియజేస్తుంది.

సీతి శాస్త్ర ముక్తావళి

- బద్దిన సీతిశాస్త్రంపై రచించిన తెలుగు గ్రంథం.
- ఈ గ్రంథం రాజనీతిని, రాజధర్మ సూత్రాపాన్ని వివరిస్తుంది.

సృష్ట్య రత్నావళి

- జాయపసేనాని రచించిన నృత్యశాస్త్ర లక్షణ గ్రంథం.
- ఇది రాజకీయుల కాలంనాటి భిన్న నృత్య, నాట్య శైలి గురించి తెలుపుతుంది.
- ఈ గ్రంథం ద్వారానే రాజకీయుల కాలంలో ప్రసిద్ధి చెందిన పేరిణి నృత్యం గురించి తెలుస్తుంది

ప్రతాప చరిత్ర

- దీన్ని ఏతామ్రనాథుడు రచించాడు.
- ఆస్థాన ప్రజా అని 18 కుల సంఘాలను పేర్కొన్నది.
- ఓరుగల్లుపై తురుష్కులు 8 సార్లు దండయాత్రలు తెలుపుతుంది.

సీతీశ్వర చరిత్ర

- కాని సర్వస్వం రచించాడు.
- రాజకీయుల జన్మస్థలం కందారపురం అని తెలుపుతుంది. తొలి రాజకీయులు జైన మతంతో సంబంధం ఉన్నట్లు పేర్కొంది.

పల్లవ శాస్త్రావళి

- శ్రీనాథుడు పల్లవ యుద్ధాన్ని కథావస్తువుగా తీసుకొని రచించాడు.
- ఇది రుద్రదేవుడి పాలనా కాలంలో ఆంధ్రప్రాంతంలో నెలకొని ఉన్న రాజకీయ, సామాజిక, పరిస్థితులను తెలియజేస్తుంది.

వెలుగోటి వారి వంశావళి

- రేచర్ల వెలయ చరిత్రను తెలుపుతుంది.
- రుద్రమదేవి కాలంలో జరిగిన తిరుగుబాటును అణచివేసిన ప్రసాదిత్యుడు రాజకీయ రాజ్య స్థాపనాచార్యులు, రాయ హితామహంక అనే వీరు దులు పొందినట్లు తెలుపుతుంది.

ఘటాచార్య ఉన్-కరూయిని

- అమీర్ఖుస్రా రచించిన ఈ గ్రంథం ప్రతాపరుద్రుడు 1309లో మాలిక్ఖుస్రా చేతిలో ఓడిపోయి, సంది చేసుకొని ప్రతి సంవత్సరం ఢిల్లీకి కప్పం చెల్లించడానికి అంగీకరించినట్లు తెలుపుతుంది.

సమాధులు

- అమీర్ఖుస్రా రచించిన ఈ గ్రంథం ప్రతాపరుద్రుడు 1309లో మాలిక్ఖుస్రా చేతిలో ఓడిపోయి, సంది చేసుకొని ప్రతి సంవత్సరం ఢిల్లీకి కప్పం చెల్లించడానికి అంగీకరించినట్లు తెలుపుతుంది.

సమాధులు

- అమీర్ఖుస్రా రచించిన ఈ గ్రంథం ప్రతాపరుద్రుడు 1309లో మాలిక్ఖుస్రా చేతిలో ఓడిపోయి, సంది చేసుకొని ప్రతి సంవత్సరం ఢిల్లీకి కప్పం చెల్లించడానికి అంగీకరించినట్లు తెలుపుతుంది.

స్వయంగా మట్టి మార్పిడి విధానాన్ని అనుసరించే నేలలు?

- 20వ శతాబ్దాన్ని తీవ్ర సంవలనాల యుగంగా పేర్కొన్న చరిత్రకారుడు ఎవరు?
  1. ఎరిక్ హబ్బాగ్ము
  2. డి.డి. కోశాంబి
  3. రోమిలా థాపర్
  4. ఈ హెచ్ కార్
- కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?
  1. రష్యా విప్లవం - 1917
  2. ఆర్థిక మాంద్యం - 1930
  3. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపు -1945
  4. యూఎస్ఎన్ఆర్ ఏర్పాటు-1922
- కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?
  1. భూ కేంద్రక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది టాలమీ
  2. సూర్య కేంద్రక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించినది కొపర్నికస్
  3. సూర్యుడి చుట్టూ భూమి గంటకు 1,07,200 కిలోమీటర్ల వేగంతో తిరుగుతుంది
  4. వైబ్లీ సర్వే
- కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?
  1. ఖండ చలన సిద్ధాంతాన్ని ఆల్బెర్ట్ ఐన్స్టైన్ ప్రతిపాదించాడు
  2. ఇతను రష్యా దేశానికి చెందినవాడు
  3. 'పాంజియా' అనే పదానికి గ్రీకు భాషలో అర్థం మొత్తం భూమి
  4. పాంజియా ఒక ఊహాత్మకమైన ఖండం
- కుందికల్ జలపాతం ఏ నదిపై కలదు?
  1. శరావతి నది
  2. వారాహి నది
  3. సింధూ నది
  4. వెన్నా నది
- ఏంజెల్ జలపాతం ఏ నదిపై కలదు?
  1. చురున్ నది
  2. టుగ్లా నది
  3. వారాహి నది
  4. సింధూ నది
- పూజించే అగ్నివర్షతం ఏ దేశంలో కలదు?
  1. సిసిలీ
  2. ఇటలీ
  3. భారతదేశం
  4. జపాన్
- కిందివారిలో అగ్నివర్షతం ఏ దేశంలో ఉంది?
  1. టాంజానియా
  2. ఈజిప్ట
  3. ఫిలిప్పీన్స్
  4. ఇటలీ
- స్టాండోలి అగ్నివర్షతం ఏ దేశంలో ఉంది?
  1. ఇటలీ
  2. చెస్కోరిపి
  3. సిసిలీ
  4. జపాన్
- మధ్యధరా సముద్రపు దీప స్తంభంగా ఏది

- చే అగ్నివర్షతం?
  1. బారెన్
  2. కిలిమంజారో
  3. మౌంట్ పీల్
  4. స్టాంబోలి
- ప్రపంచంలో అతి ఎత్తయిన జలపాతం ఏంజెల్ జలపాతం ఎత్తు ఎన్ని మీటర్లు?
  1. 979 మీ
  2. 989 మీ
  3. 991 మీ
  4. 976 మీ
- రుతువులకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?
  1. వసంత రుతువు మార్చి నుంచి మే వరకు
  2. గ్రీష్మ రుతువు మే నుంచి జూలై వరకు
  3. వర్ష రుతువు జూలై నుంచి అక్టోబర్ వరకు
  4. శాశ్వత రుతువు నవంబర్ నుంచి జనవరి వరకు
- కర్కటరేఖపై సూర్యకిరణాలు నిటారుగా పడే రోజు?
  1. జూలై 21
  2. జూన్ 21
  3. మార్చి 21
  4. ఆగస్టు 21
- మకర రేఖపై సూర్యకిరణాలు నిటారుగా పడే రోజు?
  1. మార్చి 21
  2. జూన్ 21
  3. డిసెంబర్ 22
  4. సెప్టెంబర్ 23
- ప్రపంచంలో అతిఎత్త అగ్ని దారి గ్రాండ్ కాన్యన్ ఏ నదిపై ఉంది?
  1. కొలరాడో నది
  2. సింధూ నది
  3. టుగ్లా నది
  4. చురున్ నది
- భూమధ్యరేఖకు ఉత్తరం ఉన్న ఖండాల ఏవి?
  1. ఉత్తర అమెరికా, ఐరోపా
  2. ఆస్ట్రేలియా, అంటార్టికా
  3. దక్షిణ అమెరికా, ఆఫ్రికా
  4. వైబ్లీ సర్వే
- కింది వాటిలో సూర్యరేఖకు పూర్తిగా దక్షిణం ఉన్న ఖండం ఏది?
  1. ఆఫ్రికా
  2. ఆసియా
  3. ఆస్ట్రేలియా
  4. దక్షిణ అమెరికా
- అర్ధరాత్రి సూర్యుడు ఉదయించే దేశం?
  1. జపాన్
  2. నార్వే
  3. ఇంగ్లాండ్
  4. ఇటలీ
- భూమధ్యరేఖకు ఉత్తరం ఉన్న విస్తరించిన ఖండాలు?
  1. ఉత్తర అమెరికా, ఐరోపా
  2. దక్షిణ అమెరికా, ఆఫ్రికా, ఆసియా
- మధ్యధరా సముద్రపు దీప స్తంభంగా ఏది

4. ఆఫ్రికా, ఆసియా, ఐరోపా
2. ఎర్ర సముద్రం
3. నల్ల సముద్రం
4. ఉత్తర సముద్రం
26. భూమధ్యరేఖ, కర్కట రేఖ, మకర రేఖ ఏ ఖండం మీదుగా పోతున్నాయి?
  1. ఆసియా
  2. ఆఫ్రికా
  3. ఆస్ట్రేలియా
  - 4.